

EPPERJESI LAPOK

Sárosmegeye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:	
Egy évre	5 frt — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 50 „

HIRDETÉSI DÍJ:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adtnak. — Bérmmentelen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

T. olvasóinkhoz.

Az év vége felé közeledvén, indíttatva érezzük magunkat, lapunk ügyében néhány szót intézni tisztelt olvasóközönségünkhez.

Midőn az „Eperjesi lapok“-at megindítottuk, tettük ezt azon célból, hogy városunknak és vidékünknek oly közlönnnyel szolgáljunk, melyben helyi érdekeinket a t. olvasóközönség képviselve találja.

Ezen cél elérése, ezen — nem épen könnyű — feladat megoldása volt az, ami munkálkodásunk közben folyton szemünk előtt lebegett s törekvésünket vezérelte.

Nem könnyűnek mondtuk e feladatot, — s azt hisszük teljes joggal, — mert ama nehézségek, melyekkel egy vidéki lap szerkesztése és kiadása jár, oly számosak és különbözők, hogy azok csak a legnagyobb kitartással győzhetők le.

Ha tehát visszapillantást vetünk lapunk múltjára, feljogosítva érezzük magunkat némi önértéssel tenni ezt: legalább annyiban, mennyiben erőinkhez képest célunkat elérni igyekeztünk.

S aki lapunkat eddigi pályáján figyelemmel kísérte, ugy hisszük nem fogja megtagadni tőlünk annak elismerését, hogy irányunktól el nem térünk s igéreteinket beváltottuk.

Nincs is okunk e részben panaszt emelni, minék legjobb bizonyítéka az, hogy lapunk közönségünkre nézve már nélkülözhetlenné vált.

Lapunk eddig követett iránya leghelyesebbnek bizonyulván, elveinkhez ezentul is tántoríthatlanul ragaszkodni fogunk.

Mennyiben továbbá a tapasztalás azt is megmutatta, hogy a lap jelenlegi belső beosztása vidékünk igényeinek leginkább megfelel, attól eltérni ezentul sem fogunk,

A lap tehát ugy mint eddig, magyar és német szöveggel fog megjelenni, s hozni fog helyi s a szükséghez képest általános érdekű vezércikkeket s fejtegetéseket, vidéki, további egyleti tudósításokat, megyei s városi közleményeket, rövid politikai szemléket, híreket, újdonságokat, gazdasági közleményeket s tárcákat.

Ezeknek előrebocsátása után azon kérelemfordulunk t. olvasóinkhoz, miszerint lapunkat ezentul is pártolni s ugy anyagilag mint szellemileg támogatni sziveskedjenek.

Megemlítjük még, hogy lapunknak a technikai haladott igényei szerinti kiállításáért s pontos szétküldéséért az „Eperjesi bankegyület“ kezességét vállal.

Előfizetési feltételek.

Egész évre	5 frt — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek az **Eperjesi Bank-egyület könyvnyomdájába** intézendők.

Vidéki előfizetések legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők.

Rend és szabadság az igazgatásban.

Berzeviczy Albert értekezése az államtudományok tudorává lett fölvatásának alkalmából.

(Folytatás.)

III.

Plato „A törvények“ című művében a kormányzat és törvényhozás feladatát abba helyezi, hogy az államot az **összhang és szabadság** alapján a köz- és magánérdekek kibékítő institutiójává tegye. Az újkori állambölelet nyomán haladva az állam föladatát legelőször is a jogrend biztosításában s azután az emberek összszérlésében, a közjólétnek elérése, megvalósításában kell keresnünk. Minél több példáját mutatja föl a legújabbkori történetet a „papíron maradt alkotmányoknak“,

az oly államalkotásoknak, melyek a gyakorlatban nem érvényesültek s így fenntarthatók sem voltak, mert nem alapultak a nemzet szükségletein, hajlamain, tradícióján és adott viszonyain, és mert hiányzott a megfelelő közvetítő organum, mely elveket a részletes kivételben a gyakorlatba, az életbe átültette: a jól szervezett igazgatás, annál inkább megérlelődött a politikusok legnagyobb részében azon nézet, miszerint valamely nemzet alkotmányának beése tulajdonképen csak azon gyakorlati érvényesítését szelint itelendő meg, melyet az igazgatásban nyer. „Let fools contest on forms of government. — the best administered is the best.“ Igy szól *Pope*.¹⁾ Egy francia író pedig azt mondja: „Egy lefegyverzett s elgyöngített végrehajtó hatalom sohasem képes a törvényeknek tiszteletet szerezni.“²⁾ Az igazgatás, az organikus államélet azon köre, melyben a személyes állam akarata az erre kivendelt közegek eszelekedése által az állam természeti és személyi életelmében megvalósíttatik³⁾, van tehát arra hivatva, hogy mint minden alkotmány-elvet, a szabadság biztosítása mellett a társadalmi rend megszilárdulását is foganatosítsa, az államéletben megvalósítsa. — Nem elég tehát a szabadságnak törvénybe iktatása, szükséges, hogy az igazgatás is valóban szabadelvűleg gyakoroltassék s a szabadság, — a valódi szabadság — a nép lelkében is gyökeret vert legyen. „Az egyesült államokban — ugymond *Laboulaye* ⁴⁾ — a politikai szabadságot nem tartották az épület egyszerű betetőzésének; tudják ott jól, hogy a szabadság oly nehéz tárgy, mely mindent összevazna sullyával, és hogy semmi sem képes azt föntartani, csupán önmaga. Azért beékeltek azt még a társadalom alapfalába is. — Azt tartják ott, hogy az írott alkotmány egy papírdarab, és ha a szabadság nem mindenekelőtt életszókás és szívbéli szükség minden polgárnál, akkor a legtökéletesebb és legrabababb alkotmány sem egyéb veszélyes agyremény.“ Az igazi szabadság soha sem fog fölvirágozni ott, hol a nép szabadságszeretetével a rend, a közszellem s a törvények iránti tisztelet öszinte érteit nem egyesíti, mert a szabadság és rend egyaránt nélkülözhetetlen s egymástól elváhatlan kelleke a társadalomnak, ugy, hogy aki az egyiket akarja, annak a másikat is óhajtanania kell.⁵⁾ E szerint az alkotmányunk ugy, mint az igazgatásnak egy szaktudósunk meghatározása szerint fokelleke lend, hogy „az összesség érdekeiben szükséges hatalomnak az ép oly fontos egyéni szabadsággal való összeegyeztetését biztosítsa, a rend és szabadság, a conservatismus és progressivus elemeit és hatalmat összhangzás s erőteljes kifejezés és érvényesülésre segítse.“⁶⁾

Nem sikerült ez sem a görög classicus korszak államéletében, melyben bár a vezetés és kormányzás a nép összességénél volt, minden egyes az egésznek föltétlenül alárendelve jelent meg, ugy hogy szabadságról csak az államban benn, de nem az állambaltonnal szemközt lehetett szó a polgárra nézve; melyben a törekvés oda irányult, hogy az egyesek erkölcsi élete és az egész egy bensőbb egységgé azáltal alakuljon, hogy az egyes csak az egésznek éljen, s hogy a polgár minden erői és érényei, törekvései és képességeivel az államba beoldaljon⁷⁾; sem a rómaiaknál, kik lényegileg hasonló elveknek hódoltak, sem a középkori hibérszerkezetben, mely az egyéni önkénynek tág tért nyitott; nem az újkori, machiavellistikus elvek szerint kormányzott abszolút monarchiában, mely az államrendelhetőség és rendörállam torzképzeteit öltvén fel, a XVIII. és XIX. század fordulalmait provocalta, de nem is azon utopikus államelméenyekben, melyekben néhány tudós gyönyörködött⁸⁾ s melyeknek egyedüli

jó oldala az, hogy kivihetetlenek, s végre nem sikerülne e cél elérése, ha a *socialcommunismus* ábrándjai, az egyéniség semmivételése s a rideg egyenlősítés által csakugyan megvalósulnának.

Munkám kerete nem engedi, hogy állításaim részletesebb bizonyítására a szabadság és rend eszméinek, ezek fölfogásának történeti fejlődését taglaljam; annak feltüntetése, hogy az emberi természet fektelen szabadságvágya egyfelől s uralom- és hatalom utáni törekvése másfelől, mint élt vissza a tárgyalat elveivel, mint törte át a korlátokat, melyeket a társadalmi rend gyakorlati lehetősége előszab, s illetőleg a rend örvén mint szorította meg a sokak szabadságát azon határig, hol annak korlátozása már csak egyesek önkényének biztosítására szolgál, — csak néhány példát kívánok előadni, rámutatván a veszélyekre, melyek az egyik vagy másik irányban követett túlzás nyomában járnak s gyakran a csehbavetkekkel homlokegyenest ellenkező eredményeket szünek.

Forduljunk előbb azon különböző alakzatokhoz, melyeket a rendnek az egyéni szabadságot megtámadó rideg keresztülvitele s tulfeszítése az önkényig, különböző időkben felmutatott.

Róma legnagyobb szabadsága idejében, — mondja *Asbóth* ¹⁾ — a köztársaság virágkorában, nemcsak, hogy valamennyi családtag a családfo korlátlan hatalmának volt alávetve, de minden polgárnak is egész sereg szigorú kötelezettsége volt. Ha valamely polgár nem akarta nevét az ujonczozásra beadni, javait elkobozták, ha nem fizette hitelezőit, rabszolgául adták el; a nőknek nem volt szabad bort inniok; meg volt szabva a lakmározásra meghívható vendégek száma; a hivatalba lépő tisztviselők csak bizonyos előre megjelölt egyénektől fogadhattak el meghívást ebédre; a plebejus vagy idegen nővel való házasságot szigorú rendszabályok korlátozták; rabszolga- vagy szabados nőt nem volt szabad elvenni; a nőtlenséget bizonyos koron tul pénzbírsággal büntették; külön szabályok voltak a gyászra és temetésre nézve; a censor örködött a házasságok tisztasága, a gyermekek nevelése, a rabszolgákkal s clientekkel való bánás, a földék művelése felett. — A rómaiak tehát nem engedték meg mindenkinek, hogy nőtülhessen, gyermekei lehessenek, élete módját maga váaszthassa, — szóval, hogy vágyát és izlését felügyelet és előleges ítetel nélkül követhesse. — Rómában a gyermek feltétlenül rabszolgája volt apjának, ki fel volt jogosítva azt bármikor megfosztani életétől és tulajni egész vagyonán.

Külömben az újabb korban is, s a legelőhaladottabb népeknél, fájdalom! csak nagyon is sok és különféle példával találkozunk, melyek ugyanazon visszaéléseket és túlhajtásokat illusztrálják. Gondoljunk csak a francia absolut-monarchismus idejében használatban volt *lettres de cachet-re*, az angol *general-warrantokra*, melyek bárki elfogására általános fölhatalmazást adtak! tekintünk azon államokra, melyekben a közrendészet „a polgárokat aljas módon kikémlelő, szavaikat és nyilatkozataikat kárörvendően kileső, sokszor elferdítő s minden szabadabb eszmemozgalmat s közdolgok feletti függetlenebb véleménynyilvánítást felségsértésnek kikiáltó intézménnyé torzult; oly intézménnyé, mely a mindenki iránt bizalmatlansággal eltelt autokratismus által majdnem teljhatalommal fölrüházva, mint ezerkaru polyp az egész társadalom körül fonódott, annak egészséges erülktetését elfojtotta, s azon felszeg kormányzandert is segített megalapítani, melyet a szabadelvű publicistika (teljes joggal) *gyám- és rendörállamnak* nevezett el²⁾. (Folytatása következik.)

Különvélemény az eperjesi vízvezeték ügyében.

(Folytatás.)

4. A *serfűzőház*, mely most költségesen a malomárokból hordatja vizszükségletét (egyaránt, legyen az tiszta vagy zavaros) szívesen fogna a vízvezetéknek jó vízzel való bő ellátásáért fizetni vagy . . . 250 frt

¹⁾ L. *Asbóth J.* id. művében *Jul. Caesar, Plutarch, Cato, Censorius* nyomán felsoroltakak.
²⁾ L. *Kaucz* id. művét.

³⁾ Vitatkozzanak bolondok a kormányalkotók felett, a legjobb igazgatásu állam a legjobb!
⁴⁾ *Laboulaye*: Histoire des États-Unis. III.
⁵⁾ L. *Stein Löwinc* „Handbuch der Verwaltungslehre und des Verwaltungsrechtes“ sth.
⁶⁾ L. *Laboulaye* id. művét. Préface.
⁷⁾ L. *Benczur* id. művét.
⁸⁾ L. *Kaucz* id. művét.
⁹⁾ L. ugyanott.
¹⁰⁾ *Morus Tamás*: „Utopia.“ *Campanella Tamás*: „Civitas solis vel de republica idea dialogus poeticus“, és „Discursus de monarchia hispanica.“ — L. *Ueberweg* Geschichte d. Philosophie III.

5. Feltehető, hogy a kir. mentelep fizetve valamennyi istállója és a lakosztályok vizzel való ellátásáért . . . 150 frt

6. A kassa-oderbergi vasúttársaság eperjesi állomása kénytelen vala vontatógépei számára a Tapoly partján külön egy vízszűrőt berendezni, gőzgépre: mi neki 600 frt évi költségébe kerül. Feltehető, hogy ezen vasut technikai igazgatósága önmaga érdekében levőnek találandja a vízvezetékkel szerződni, oly módon, hogy ez ne csak gépeit táplálja, de ellássa az egész telephelyiségeit is kellő vizzel, a mivel most nem rendelkezik; azonkívül mostani vízemelő készülékét épületétől más módon értekesítheti, és fizetne . . . 600 frt

7. Az eperjesi városi vasútvonal motorai szükséges vizüket néha Aboson merítik, de rendszeren Eperjesen. Mindkét esetben pénzben szerzik a kassa-oderbergi vónaltól. Első esetben önmagok nehezítik a különben is nehéz átkelést a már fogantatásában is elvett abosi hegybevágáson. Minthogy pedig Eperjes és Orló közt víz-állomás nincs, itt látják el magukat az egész 8 1/2 mértföldnyi pályafutáson vizzel. Ezen kettős irányban 11 mértföldre való vízszolgáltatást csak fél annyit fizessen az eperjes-tarnovi vasut a városi vízvezetéknek mint a mennyibe a kassa-oderberginek kerül tulajdon vízszükséglete rövidebb vonalán, vagyis . . . 300 frt

Azon közel bekövetkezendő eset, hogy e két pálya egyesül, nem változtat a víz árán, mert a kassa-oderbergi társaság — mely tulajdon költségén adja az eperjes-tarnovinak a vizet — ezen bevételt a maga költségei apasztására fordítja most is, máskülönben 600 frttal be nem érné.

8. Eiselt Antal, városi erdőmester. 10 évi átlagkimutatásból kitűnik, mikép a városnak évenként 43 katastrális holdvágás alá eső erdőterületéből 2032 bécsi öl tüzelőfa kerül ki; m. p. 1478 öl hasáb- és 554 öl gallya; ezen felül még 1368 rakás rözse.

Ezen tekintélyes, tiszta tizezer forint értékű meghaladó, fatömeg, hovatartozásának szoros megvizsgálás alá vételéből ki fog tűnni, hogy annak a tisztviselő és köztisztviselők szükségletei kielégítése után, félmarad legnagyobb része a háztulajdonosok közt osztatik ki a fejszébér megtérítése iránt, s ez is még igaztalanul, a mennyiben a serfőzési jövedelemben nem részesülő házaktól a nekik járt fának felerésze elvonatott és a serfőző házaknak adatik.*

Tekintetes közgyűlés! Kassa városa tizezer hold erdőterülettel bír, és a tisztviselők és köztisztviselők szükségletein kívül egy öl fát nem oszt ki ingyen, hanem áruba bocsátja, m. p. folyó áron kedvezések kizárásával. Érdekes és érdemes tudni, mennyi fa fecséreltetik el ezen kiosztás révén, és talán, nem is kétes kérdés: nem lehetne-e ezen áron eltüntetni a 10 százalékos városi adópótlékot, vagy azt más hasznosabb, maradandóbb célokra fordítani?

Ilyen célok egyike volna, ha a város ezen 2000 öl tüzelőfából csak 1/6 részt, — 365 ölet, — utalványozna a vízvezeték kazánjára: (a gépnek naponta 12 órai munkájára 1 b. ölével) mi által megtakarítatnék azon 3000 frtból, mely kazánfü-tésre számítva 5 forintjával . . . 1800 frt

A 3000 frthoz hiányzó 1200 frt fen-tartatván az ölbevágatás fuvarozás költségeire.

9. Magánhasználatra a házakba bevezendő víz utáni díj, az előlegetesen bejelentett 24 háznak 264 lakosztálytól 1 frt 50 krjával*) . . . 400 frt

Marad ideiglenesen fedezendő . . . 1420 frt

Összes fedezet: . . . 6310 frt

Ezen ezer néhány száz forint deficit a városi pénztár által volna fedezendő, mely teher alól a várost a befolyandó vízdíjak pár év közben fel fogják oldani; sőt a kölcsöntörlesztési évek lejártá után bizonyosan, elébb pedig valószínűen, új bevételi rovat fog a főkönyben ezen címen nyitattni; a mi a vállalatnak egyébiránt nem célja, hanem ok volna és alkalom a vízdíjak leszállítására.

Van ugyanis a belváros azon utcáin, melyeken a csövezet végig fogna vezetett, ház:

a főutcán	158
magyarutcán	54
árokutcán	70
florianutcán	20
megyeházutcán	6
rózsautcán	13
a felkültváros fővonalán	33
az alkültváros	22
összesen	375 ház

* Hogy ezen megrövidítés ellen a károsított házak birtokosai mindaddig követelésekkel nem léptek, csak annak tulajdonosai, hogy nincs ember ki élükre álljon és kezébe vegye az ügyet.

** Ezen 24 házbirtokoson kívül négy más feltételhez kötött hozzájárulását, „hogyha a víz tiszta, ha elegeto lesz“ a mi magát értetődik. Azonkívül tudni való, hogy a 2843 helyiség az adóbevallások rovataiból írott ki, mi sohasem helyes! Azonkívül nincsenek bejelentve a középületek, kaszárnyák, vendégházak, iskolák, kórház, megyeház, fűrdők, vizet szükségű vállalatok, műhelyek, kertek stb. Sokan pedig úgy gondolkodtak: „hát minek azt most bejelenteni, van arra idő, ha látjuk mi lesz belőle?“

mely a tervezett csövezési rónába esik. Ezen 375 ház közül a városi küldöttség 202 jelölt ki olyanoknak, melytől feltehető; hogy nem fog soká késni a víz bevezetésével és egymaga, 2843 helyisége után másfél frtjával, behozni 4264 frtot.

Ha ezen 202 háznak csak felerésze össze lesz köve a vízvezető csövekkel, a hiányzó 1400 forint mégis fedezve van, a mi két-három év közben fokoztat beteljesedik, és ha ez bekövetkezett, a városnak elvállalt terhei, nevezetesen az 1. és 2. szám alattiak — a melyeknek elseje ugyan most is megvan — azon mérvben fognak csökkenni, melyben a lakosok a vízvezeték áldásos voltáról meggyőződés nyerevnek. A nők — ugymint a tisztaság és takarékoság örei — első fogynak, és pedig csakhamar, e belátáshoz jutni; a háziurnak pedig nemsokára tapasztalni, mennyivel keresettebbek a vizzel ellátott szállások, míg végre az lesz a boldogtalan a ki végre be nem rendezheti házáat! (Folytatása következik.)

Külömfélék.

Az eperjesi társadalmi egyesület f. 1877-iki december 23-án délutáni 3 óraker tartandja rendez évi közgyűlést az egyesület helyiségében. A közgyűlés tárgyai: 1) Elnöki jelentés az egyesület állásáról. 2) Az elnök s igazgató választmányának megválasztása. 3) Az 1877. számadások megvizsgálása. 4) A megrendelendő újságok meghatározása. 5) A jövő évi költségvetés előterjesztése. 6) Az évi tagdíj megállapítása. 7) Egyéb az egyesület érdekeire vonatkozó ügyek. A midőn a t. c. tagok a gyűlésre ezennel meghivatnak, felkéretnek, hogy a választandó elnök és 14 választmányi tag neveit az ide mellékelt választási iv illető rovataiba beírni s azt bepecsételve az alapszabályok 31. §. értelmében a közgyűlés folyama alatt az elnöknek személyesen átnyujtani sziveskedjenek. Kelt az eperjesi társadalmi egyesület 1877-iki december 1-jén tartott igazgató választmányi üléséből.

Az „eperjesi szegények kath. temetkezési egyesülete“ f. hó 16-án vasárnap reggeli 10 óraker alakuló közgyűlést tart a megyeház nagy termében, — melynél az ügy lelkes barátjai készségesen részt venni kéretnek.

Kinevezés. Ifj. Bánó József igazságügyminis-teri segédfogalmazó a budapesti váltó- és keresk. törvényszékhez jegyzővé lett kinevezve.

Zeneestélyek. Pohl Károly vendéglős tüzlőtö-egyesületünk javára reünio rendez f. hó 26-án, mely egyuttal bucsuzatója lesz.

F. hó 31-én pedig, vagyis Sylvester estéjén a sárosmegyei nőegylet rendez reünio a helybeli cs. kir. katonai zenekar közreműködésével.

Mindkét reünio a városi nagy táncteremben fog megtartatni.

Eperjes város monographiáját szándékozik megírni Lasztkay László ur, a helybeli kir. kath. főgymnasium rendes tanára, mi végből már huzamosabb ideje szorgalmasan gyűjti az erre szükséges adatokat. A reánk nézve mindenestire érdekes munka valószínűleg már a jövő év folyamán fog napvilágot látni.

Szini szemle.

Szinházi krónikánk az elmúlt héten ismét arany napok emlékével gazdagodott. Sz. Prielle Cornelia időzött körünkben, hazai színművészetünk innepelt hősnője, és — ha ugyan egy, sugarával az egész országot elárasztó név iránt szabad egy kis város közönsége részéről a többit felülmúló előszeretettel nyilvánulnia: közönségünk kedvence.

A szinbíráló sosem érzi magát szavakban oly szegénynek és gyöngének, mint a midőn uagaszatnia kell valamit, a minek legkevesebb dicsérete: az elragadtatás némasága, a könyvel telt szem, a gyönyörzertől dagadó kebel; s ezekhez képest az a hideg szóhalmaz, a mely az író rendelkezésére áll? A közönség tapsviharral és egy óriás koszorúval róttá le hálaadókat a művésznőnek, kinek oly fölséges művelzetet köszönhetett: mi részünkről valóban nem tudjuk: a látott alakok melyikét részesítsük legnagyobb csodálatban: az oly hévvel szerető s oly méltatlanul félreértett nő-e, kinek szive a fájdalom mérgétől elfáslva csak az ébredő szerelemföltés által nyeri vissza édes-kinos érzelmeit? — az éltvidor szelleműs „barátnő“, ki a női leleményesség és élez minden varázsszeret kifejté, hogy „barátnő“ egy érdekházaság prózái révénbe tereje, s mig amannak az udvarlásban lezékelt ad, majdnem észrevétlenül önmaga téved belé a szerelem bűvös halójába? — vagy a férjétől megcsalt, fájdalom terhet nemesen viselő, szerelmében tántoríthatatlan hitvest, ki szeretőjéhez induló férjét saját testével akarja ellensége pisztolya ellen oltalmazni? — a színtén megcsalt, de kétségbeesésében elbukott Juliát, kinek a kötelesség és szerelem harcában szive szakad meg? — vagy végre a csábító Syrent, a daemon szívű Deliliát, ki egy szerelmes pár boldogságát pokoli gunyorral dulja fel, hogy veszélye s hiúságának szerezen diadalt, ki az emberi szív legmagasabb érzelmeit szinleli, hogy elvakított áldozatát annál biztosabban rontsa meg? — mind-ezen jellemek oly utólrhetetlenül remek alakítást nyertek Prielle Cornelia játékában, hogy azokat nem lehet, nem szabad megkülömböztetnünk, elválasztanunk, összehasonlitanunk, — s csodálatunk tárgya végre is csak a mind-ezeket egyenlő tökélyvel ábrázoló fennkölt szellem lehet! Még teljes, élénk hatása alatt állván a fölvet, majd megrázó, majd fölemelő benyomásoknak, midőn a bucsuzó művésznőnek „isten hozzád“ — ot mondanánk, csak egész művel közönségünk osztatlan érzületének adunk kifejezést, ha azon vágyat, azon reményt tolmácsoljuk: vajha innepeltünk e városkát nemsokára ismét és még gyakran ünnepeltetné ki látogatásával! Eperjes közönsége büszke lesz rá, ha hódolása Prielle Cornelia visszaemlékezéseiben az elragadtatás azon számtalan ovatói között, melyek őt egész pályáján kísérték, szerény bár, de maradandó emléket hagyand hátra. —

Földadatunk még színészeinknek a vendégművésznő föllépte alkalmávali játékaról modanunk néhány szót. Az első két előadás: „Holt szív“ és „A szövetségesek“ azon orvendéts jelenséget észlelték, miszerint szin-

társulatunkra a nagyhirű vendég közreműködése valódi vilányozó hatást gyakorol. A szerepek pontosan voltak tanulva — kivált az eisőben — a kedv és buzgalom lankadatlan s a legtöbbek játéka összehasonlíthatatlanul jobb volt mint kü-lömben. Kuthy sok szerepében igen szép fölfogást tanu-sít; a külső megalakítás nem képes ugyan mindig követni a belsőt, de ezt szerepei sokfélesége s egy buzgó igazgató szerföltötti elfoglaltsága mellett nem csodálhatjuk. Tóth-tal Lord Barker (Holt szív) szerepében egészen meglehet-tünk elégedve; játékában sok tehetség, routine és finomság nyilvánult, bár vége felé nagyon is mozgékony lön s a jo-akaró barát buzgalmat a nyálkás angol természetével nem tudta kellő összhangba hozni; hasonlóan sikerült volt ugyanazon darabban Püspöki (James) alakítása. A „Szö-veiségesek“-ben társulatunk tagjai között Peterdi érdemli a babért; Veresné, Rózsáné s Tóth is szép sikerrel működ-tek s Püspöki egy párszor jól megneveztette a közönséget, anélkül, hogy — mint néha szereti — a bohóckodásig ment volna. A harmadik előadás azonban forduló pontot jel-zett: ettől kezdve folytonos hanyatlás volt tapasztalható, mely legszembeütőbb lön az utolsóban: „Deliliá“-ban; a szereptudás is fokról fokra hanyatlott s az utolsó darab-ban — kivált Peterdinél — a fagypon alá szállott; ezen utolsó előadás számos szerencsétlenségei között — ideértve a renitens kárpitót is, — jégnagyobb volt az, hogy Carnioli szerepét Peterdinek juttatták; előtünk ismeretlenek az okok, melyek az igazgatóságot ezen lépésre készítették, de meggyőződésünk, hogy Tóth mint Carnioli sokkal jobban töltötte volna be helyét. Végre jó színésztől sem lehet követelni, hogy minden szereppel boldogulni tudjon, de hogy megtanulja, az méltányos kiráság. A „Deliliá“-nak zavaróan nehézkes, darabos és ügyetlen menete oly hiba volt, mely annál súlyosabban nehezedik színészeinkre, mert ezáltal a vendégművésznőnek jutalomjátékát és utolsó föl-léptét tették kellemetlenül s Fenillet egyik legjobb darab-ját az élvezhetlenig torzították el. Ezen körülmény indít arra, hogy leplezetlenül kimondjuk itéletünket, melyet ép oly kevéssé szabad elhallgatnunk, mint nem hallgattuk el ott, hol kiérdemeltett, a dicséretet sem.

Mint halljuk, színészeink már nem soká időznek városunkban; sajnáljuk, hogy szereplésük leghosszabb ideje alatt közönségünk oly részvetlen volt, s oly gyéren látogatta a színházat: az a legsolidabb szinigazgatóság is arra kényszeríti, hogy olykor hatásleső fercművek- és „gö-rög tűz“-zel igyekezzen „tele ház“-at csinálni. Másrészt örülünk, hogy Prielle Cornelia látogatása által a színházivad vége felé nyajasabb szint öltött.

Kuthy és Veres szintársulatának kivált néhány tagja kétségtelenül magasan fölötte áll a megszokott vándortar-sulatok niveaujának; reméljük, hogy még abban, amiben szükséges, javulva, erősödvé és szaporodva, viszontlátandjuk megint, s azt is reméljük, hogy akkor közönségünk ellen is kevesebb kifogásunk leend. B. A.

Eperjes, den 14. Dezember.

Das städtische Budget pro 1878, welches in einer vorigen Nummer uneres Blattes im Allge-meinen besprochen haben, wurde unter die Mitglieder der Repräsentanz bereits vertheilt und am Stadthause zur öffentlichen Einsicht aufgestellt.

Da nun dasselbe bei Gelegenheit der mit Näch-stem abzuhaltenden Sitzung der Repräsentanz Gegen-stand der Verhandlung sein wird, so finden wir uns veranlaßt, die darin figurirenden Hauptdaten an dieser Stelle hervorzuheben.

Unterziehen wir die durch den städtischen Buch-halter pro 1878 präliminirten Einnahmen einem Ver-gleiche mit jenen des laufenden Jahres, so ergeben sich bei den nahmhafsten Positionen folgende Diffe-renzen.

Der Kassarest und die Aktiva, welche in das diesjährige Budget zu übertragen waren, beliefen sich auf die Summa von 6000 fl. Für das künftige Jahr wird unter diesem Titel nichts präliminirt.

Der Pachtzins für die städtischen Pacht-objekte, als: Gebäude, Wirthschaft, Mühlen und Re-gale, welcher im laufenden Jahre in der Höhe von 48015 fl. 46 kr. figurirt, ist für das künftige Jahr mit 52296 fl. 25 kr. vorangeschlagen.

Der Grund des sich hier herausstellenden Plus ist in dem Umfange zu suchen, daß bezüglich der meisten Objekte im laufenden Jahre im Wege der öffentlichen Vizitation neue Verpachtungen stattfanden, welche zumeist gütigere Resultate erzielten. Ferner ist auch der Umstand hinzuzurechnen, daß die abge-brannte obere Mahl- und Sägemühle neu erbaut und verpachtet worden ist.

Ein Plus ergibt sich auch bei den Einnahmen aus dem Forste. Hingegen kommen einige Positionen vor, welche im Vergleiche mit den diesjährigen Ein-nahmen ein Minus aufweisen; doch sind diese, wie auch die Differenzen von minderer Bedeutung.

Aus dem Ausgabe-Budget sind folgende Daten hervorzuheben.

Die Summe der zu den diesjährigen Ausgaben gehörenden jedoch beim Jahreschlusse unbezahlt geblie-benen Rückstände beläuft sich auf 5600 fl. Im Bud-get pro 1878 entfällt diese Position gänzlich.

Die zur Tilgung der Passiva festgesetzte Summe figurirt im diesjährigen Budget in der Höhe von 2879 fl. Für das kommende Jahr wird unter diesem Titel die Summe von 4247 fl. präliminirt.

Mehrausgaben stellen sich für das kommende Jahr noch bei den folgenden Positionen heraus, u. z.: bei der Straßenbeleuchtung, Reinhaltung der Straßen, Bekleidung des Polizei- und Dienstpersonales, welcher Bedarf alle drei Jahre wiederkehrt.

Zum Zwecke der Unterstüzung der freiwilligen Feuerwehr, welche im diesjährigen Budget mit blos 300 fl. bedacht ist, wird für das künftige Jahr — in Anbetracht dessen, daß die Feuerwehr der Stadt auch schon bisher zu wiederholten Malen erspriechliche Dienste geleistet hat, und daß die Feuerwehren wo jolche bestehen, seitens der betreffenden Kommunen überall mit nahmhafteu Beiträgen unterstützt werden — die zweifache Summe in Voranschlag gebracht.

Mehrausgaben kommen im Budget pro 1878 noch vor: unter dem Titel Affekuranzgebühren, aus dem Grunde, weil die neuhergestellte obere Mühle versichert wurde. Ferner unter dem Titel: Unter-

Stügang
den Pa
tionen,
herausst
Wirthsch
Buchhal
einige
Vornah
ten wer
70 fr.
54 fr.
ju dect
jener ed
welche fr
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215

man
merkt
lich a
hende
gehen
deren
ihren
find,
feine
das
beitre
Solc
aber
Maß
das
mate
gela
auch
feine
wie
diese
Mit
verd
in d
vorg
S.
Zu
Zot

men
fich
dazu
welc
erge
fra
ein
vor
fo
jyr
Zu
au
99
ger
zu
An
W
be
N
ni
S
es
be
2
ä

fügung der städtischen Armen und Waisen; die nach den Passiva zu zahlenden Zinsen u. s. w.

Andererseits gibt es hinwieder einzelne Positionen, bei welchen sich in den Ausgaben ein Minus herausstellt.

Es ist noch zu bemerken, daß die städtische Wirtschafts- und Finanz-Kommission, welche den vom Buchhalter vorgelegten Budget-Entwurf überprüfte, einige Modifikationen in Vorschlag bringt, nach deren Vornahme sich die Hauptziffern folgendermaßen gestalten werden:

Die Einnahmen in der Summa von 87893 fl. 70 kr., wogegen sich die Ausgaben auf 94296 fl. 54 kr. belaufen würden.

Das Defizit, welches mittelst Kommunal-Zuschlag zu decken sein wird, beträgt demnach 6402 fl. 84 kr.

Namens-Verzeichnis

jener edlen Bürger und Einwohner der k. u. k. Stadt Gyeries, welche freiwillige Beiträge für die Inbetriebnahme der Rechts-Academie geleistet haben.

(Fortsetzung.)

191	Dr. Mosankfy Titus	100 fl.
192	Micolit Julius	20 "
193	Papczun Andreas jun.	30 "
194	Molitoris Istvan	50 "
195	Kelete Sandor	30 "
196	Stofan Andras	25 "
197	Rosenberg Hermann	50 "
198	Dr. Szalay Coloman	50 "
199	Stronay Lasko	6 "
200	Krajczell Zeno	30 "
201	Beringer Ferdinand	50 "
202	Dravec Mor Steuer-Inspektor Beamter	6 "
203	Grossmann Julius	25 "
204	Thein Johanna Wittwe	100 "
205	Kovaliczyn Istvan	50 "
206	Ferbstein Mart	50 "
207	Fuhrman Nandor ja lange er lebt jährlich	3 "
208	Glück Ignac	40 "
209	Sichtig Hermann	15 "
210	Schönfeld Hugo	50 "
211	Luchs Ede	50 "
212	Müller Samuel	30 "
213	Stamm Gustav	50 "
214	Slawinsky Marie Wittwe	30 "
215	Prabar Josef	10 "
Summa:		970 "

Das Actions-Comité.

Einige Worte in Betreff der Rechtsakademie.

Man lernt, solange man lebt, — und wenn man die täglichen Ereignisse und Begebenheiten aufmerksamem Auge betrachtet, so kann man unwillkürlich auf den Schluß, daß in hundert Fällen, wo blühende Städte — wenn auch langsam — doch abwärts gehen, dieses Loos in 99 Fällen solche Städte trifft, deren Bürger, deren Einwohner unthätig, indifferent, in ihren Ansichten beschränkt, und geizig wie nur möglich sind, — von einer Wohlthätigkeit oder Opferwilligkeit keine blasse Idee haben, und nicht begreifen wollen, daß wenn sie zu einem gemeinnützigen Zwecke etwas beitragen, sie dies in ihrem eigenen Interesse thun. — Solche Klänge gibt es auch in unserer lieben Stadt; aber zum Glück nur in einem verhältnismäßig kleinen Maßstabe. — Andererseits sei es zum Lobe gesagt, daß viele opferwillige Bürger dieser Stadt nicht nur materiell an dem Zustandekommen der einstweilen aufgelassenen Rechtsakademie mitwirken, sondern sich daran auch dadurch betheiligen haben, daß sie keine Mühe, keine Unannehmlichkeit scheuend sich herbeiließen, emsig wie die Bienen, von Haus zu Haus zu gehen, um zu diesem gemeinnützigen Zwecke Beiträge zu sammeln. Mit welchem Resultate das geschah, beweisen die bereits veröffentlichten Aukweise, — Ehre dem Ehre gebührt; in dieser Hinsicht haben sich bis nun am meisten hervorgethan: Johann Glischer, Ludwig Haitz, J. Jancsó, S. Klein, Armin Fuß, Julius Mikolitz, S. Müller, August Mehrer, Anoncas Petruska, Hermann Rosenbergs, Josef Krzencizky u. s. w.

Wer jemals an so einer Sammlung theilgenommen hat, der wird es am besten zu beurtheilen verstehen, wie viel Seelenstärke, wie viel Selbverleugnung dazu erforderlich ist, um alle diese Unannehmlichkeiten, welche damit verbunden sind, mit Seelenruhe über sich ergehen zu lassen. — Dies könnten unsere allverehrten Frauen-Vereins-Mitglieder am besten bezeugen. — So ein Sammler wird in vielen Häusern nicht einmal vorgelassen, — in anderen barisch angefahren und so Mancher dreht ihm den Rücken. — In vielen spricht er tauben Ohren — ja es finden sich auch solche, welche, um nichts zu geben, sich immer dahin äußern, daß sie zu diesem Zwecke nichts, wenn hin-gegen Das oder Jenes in Angriff genommen wird, gerne beitragen werden. — Manche von ihnen wollen zum Polytechnikum, Andere zur Realschule, wieder Andere zur Wirtschaftsschule u. s. w., mit einem Worte zu jedem anderen Zwecke, nur zu diesem nicht beitragen, in dessen Interesse er angegangen wird. — Freilich, daß diese Klunterei lauter faule Fische, und nichts als Bemäntlung eigener Egoherzigkeit sind, schließlich müssen wir auch das noch Anführen, daß es auch so ein Exemplar von einem engherzigen, begriffstüchtigen Menschen gab, der sich, als er zum Beitrage erlucht wurde, mit wahrer Berberkerwuth dahin äußerte, daß er weder zu diesem, noch zu einem anderen

Zwecke, wie derselbe immer beschaffen sei, beitragen werde. — Nun, es muß ja verschiedene Leute geben. Zum Glück sind es aber heute doch nur schon Wenige, die so handeln und denken, wie er; und weil dem so ist, so wird die Sache von der hier die Rede ist, endlich doch zu Stande kommen.

Kleine politische Rundschau.

Der Peste wird aus Eptova, 10. Dezember telegraphirt: Heute Mittags kapitulirte der Maschir Ghazi Osman Nuri Paicha mit seiner ganzen Armee bei Plevna. Nachdem die vom Parlamentar am Freitag angekauften Bedingungen zur Kapitulation von Kirken Karl abgelehnt worden waren, setzte sich Osman Paicha heute früh halb 8 Uhr mit seiner Armee und dem ganzen Train in westlicher Richtung in Bewegung. Während gegen die Stellungen der Russen und Rumänen im Norden und Süden demonstriert wurde, überschritt Osman Paicha, zuerst die Chaussee nach Sophia benützend, die Vidbrücke und wendete sich dann gegen die zwischen Dolni-Dubnit und Gorne-Ortopol aufgestellten zwei Grenadier-Divisionen Swetschin und Danilow. Es gelang ihm eine Redoute bei Ortopol zu nehmen, aber die aus Dolni-Ortopol, Bivolat und Bukowa herbeigeleiteten Verstärkungen verdrängten nach fünfständigem Kampfe Osman Paicha aus den Positionen und zwangen ihn zum Rückzuge nach Plevna. Mittlerweile waren aber die Russen von Grivica, Radohewo und Krishine in die von den türkischen Truppen gänzlich entblöhte Stadt eingedrungen und Osman Paicha, der am Fuße verwundet wurde, ergab sich dann bedingungslos mit seiner Armee dem General-Lieutenant Ganezky II.

Petersburg, 12. Dezember. Nach der Aussage des gefangenen Stabschefs der Plevna-Armee, Temen Paicha, besteht die gefangene Armee aus 7 Paicha's, 60 Labors und 60 Geschützen und wenig Kavallerie; die Zählung der Gefangenen und Trophäen ist noch unbenudet. — Der Versuch Omar's, auszubringen, war heroisch und würdig seiner ganzen früheren Vertheidigung; die Türken kämpften wie die Löwen, fanden aber gleichen Widerstand; in dem sich die Türken mit allen Kräften auf die linke Flanke des Grenadierkorps, bestehend aus dem sibirischen Regiment, warfen, drangen sie ungeachtet des mörderischen Gewehr- und Kartätschenfeuers in die Tranchen; die Grenadiere wehrten sich verzweifelt und als das ostrachische und samogelische Regiment herbeieilten, warfen sie gemeinsam die Türken aus den Tranchen, eine Fahne und 6 Geschütze nehmend; darauf überging das ganze Grenadierkorps zum Angriff, die Türken hinter den Vidfluß zurückweisend; unter anderen Truppen und die Rumänen kamen sodann den Türken in Rücken und Flanke, worauf der tapfere Vertheidiger Plevna's gezwungen war, die Waffen zu strecken und sich mit der ganzen Armee gefangen zu geben. — Am 11. d. M. wurde in der türkischen Redoute Nr. 5, auf der Chaussee von Plevna nach Grivica, an der Stelle wo Osman's Standort war, im Beisein des Czaren ein Dankgebet abgehalten. Der Czar frühstückte in Plevna empfangend Osman freundlich sprach mit ihm und gab ihm aus Hochachtung den Säbel zurück.

Tagesneuigkeiten.

Die diesjährige Generalversammlung des hiesigen Gesellschafts-Vereines wird am 23. d. M. um 3 Uhr Nachmittags in den Kasinokalitäten (im „Schwarzen Adler“) stattfinden.

Verhandlungs-Gegenstände sind die folgenden: Jahresbericht des Präsidenten; Wahl der Funktionäre; Kassarevision; Bestimmung der zu haltenden Journale; Festsetzung des Budgets für das künftige Jahr; Festsetzung der Jahresstare u. s. w.

Das Namensverzeichnis der städtischen Virillisten wurde bei Gelegenheit der am 13. d. M. zu diesem Behufe abgehaltenen öffentlichen Sitzung von der in dieser Angelegenheit entsetzten Commission festgelegt, und wird der Repräsentanz bei Gelegenheit der demnächst abzuhaltenden Sitzung zur Kenntnisaufnahme und Bekräftigung vorgelegt werden.

Der auf die Umgestaltung des Gasthauses zum „Schwarzen Adler“ bezügliche Plan ist von dem Kassierer Architekten, Herrn Nepashy bereits ausgearbeitet und vorgelegt worden.

Der Plan wird in der heute, Samstag, abzuhaltenden Sitzung der städtischen Wirtschafts- und Finanzkommission Gegenstand der Berathung bilden.

Vorläufig sei noch bemerkt, daß dieser Plan unseren Verhältnissen möglichst Rechnung trägt und die Anforderungen vollkommen zur Geltung kommen läßt.

Weihnachtsbazar. Der Kaufmann Herr Anton Zelinka hat in seiner Handlung einen reichfortierten Weihnachtsfest aufgestellt, welcher Alles enthält von was die Kleinen zu träumen pflegen und was ihr Herz freudig emporschlagen läßt. Da gibt es Reit- und Steckpferde, zimmerne und hölzerne Armeen, Puppen und Ruffnaker, Kanonen nach altem und neuem System, Hinter- und Vorderlader, Trompeten, Säbels, Schießpistolen, Feuerwehrausrüstungen, Hulareneskalos, Generalhüte und was dergleichen nützlicher Dinge mehr sind. Herrn Zelinka's Weihnachtsbazar empficht sich daher allen Vätern, Müttern, Sankeln und Tanten, welche ihre Kleinen angenehm zu überraschen gedenken.

Theater. Im Laufe der Woche ward uns der seltene Kunstgenuss zu Theil, dem hinreichenden Spiele unserer gefeierten Bühnenkünstlerin, Frau Kornelia Prielle beizuwohnen, die auf unserer Bühne fünf Gastvorstellungen veranstaltete.

Die Stücke in welchen die Künstlerin auftrat, sind folgende: „Holt sziv“ (Das todte Herz), „Georges hercegno“ (Die Prinzessin Georges), „Szövet-ségesek“ (Die Verbündeten), „Julia“ und „Delilah.“

Dieser kunstsinige Publikum strömte an diesen Abenden, namentlich Donnerstag, zu der Vorstellung des letztgenannten Dramas, ins Theater um Zeuge von dem viel bewanderten Spiele der Bühnenheroin zu sein.

Ein riesiger Lorbeerkranz und der nicht enden wollende Applaus gaben von der Begeisterung des Publikums, welches sogar die Kämlichkeiten des Drechsefers okkupirte, redende Beweise.

Einer solchen Künstlerin gegenüber entfällt dem Recensenten die Feder. So ein Spiel kann man nicht einer Kritik unterziehen; man ist gezwungen, es mitzufühlen und zu bewundern.

Die Künstlerin hat sich von hier nach Kaschau begeben, wo sie ebenfalls einige Gastvorstellungen gibt.

Heute kommt im Theater als vorletzte Vorstellung das Gesangsstück: „Der rosenfarbene Geist“ zur Aufführung.

Die Beamten-Restauration wird nicht am 26-ten — wie es in der vorigen Nummer aus Versehen hieß — sondern am 27-ten d. M. stattfinden.

Gingefendet. Bei Gelegenheit des am 9. dieses stattgehabten Bankets des Wohlthätigkeitsvereines Schöcher Tob haben die stets mildthätigen Mitglieder derselben, durch freiwilligen Spenden den Vereinsfond mit 125 fl. vermehrt, zu welchem Zwecke noch ein Vereinsmitglied, das am genannten Mahle persönlich theilzunehmen verhindert war, dem Gefertigten 5 fl. übermittelte, wofür sämtlichen Spendern der innigste Dank hienit ausgesprochen wird. Gyeries im Dezember 1877. — Das Präsidium des Vereines Schöcher Tob.

Abchieds-Remunon. Am 26. d. M. veranstaltet unter albbekanntem Restaurateur Herr Pohl im großen Saale des schwarzen Adlers eine „Abchieds-Remunon“ zu Gunsten der hiesigen freiwilligen Feuerwehr, deren Ausshuß-Mitglied er ist.

Die Militär-Kapelle des 67. Inf.-Reg. wird bei dieser Gelegenheit einen eigens zu diesem Zwecke komponirten Marsch von A. Meinprecht, betitelt: „Abchiedsgruß an das liebe Gyeries“, nebst anderen neuen Musik-Piecen zur Aufführung bringen.

Herr Pohl verläßt am 30. d. M. Gyeries, um am 31. d. M. die Bahnhofsrestauration in Mistolz mit deren Führung er von der pr. Theistbahn-Direction betraut wurde, zu übernehmen.

Herr Pohl, dessen tüchtige Sachkenntnis und Umsicht bekannt ist, wurde noch vor seinem Scheiden von dem neuwählenden Beamtenkörper des Sároszer Komitates mit einem Soupe von 300 Gedecken, und von dem Herrn Obergespan mit einem Diner von 50 50 Gedecken betraut. — Wir sind überzeugt, daß er seinem Rufe als tüchtiger Restaurateur auch im Momente seines Scheidens gerecht werden wird — und wünschen Demselben zu seinem Unternehmen vom Herzen Glück.

Milder Winter in Sicht. Ein deutscher Wienzuchtler schrieb als Entgegnung auf die vielfachen, in diversen Blättern veröffentlichten Prophezeiungen, daß wir einen harten Winter zu erwarten haben, folgendes: „Die Wiener, denen ein besonders starker Instinct, die künftige Witterung vorher zu sagen, innewohnen scheint, verleben in jedem Herbst mehr oder weniger die Kluglicher mit Klebewachs. — Nach meinen Beobachtungen und Erfahrungen sind vor einem strengen Winter die Löcher stets stark verklebt gewesen; im Herbst des Jahres 1870 zum Beispiel so, daß nur eine einzelne Biene durch die gelassene Öffnung schlüpfen konnte. In diesem Jahre ist nicht das Geringste zu sehen; ja, die Wienwölker haben sogar noch viele Drohnen (Anfang November), die sonst oft schon im August abgeschlachtet werden. Aus dem Allem schließe ich auf einen äußerst gelinden Winter.“ Bisher hat der Mann jedenfalls Recht behalten.

Hamburg, den 11. Dezember 1877.

Markt-Bericht

von L. Jacobius & Söhne in Berlin-Hamburg.
Wir berichten Ihnen über Getreide in Loco per 1000 Kilo netto in Reichsmark:
Weizen: Oesterreichischer, russischer, rumenischer M. 205—245, polnischer M. 230—260.
Roggen: Riga und Petersburger M. 150—155, Galatz, Odessa, Nicolajeff M. 150—160.
Gerste: Rumänische und galizische M. 150—185, schlesische, böhmische und marische M. 190—205, ungarische 187—192, feinere M. 195—220.
Hafer: Russische M. 140—165, böhmische M. 170—185.
Bohnen: Kleine (ungarische) M. 12—12. 50 Pf. grössere bis M. 17 per 50 Kilo.
Erbsen: (Futtererbsen) M. 170—180, Kocheerbsen M. 210—230.
Mais: Rumänischer 158—160.
Kleesaat: pr. 50 Kilo, Brutto incl. Sack, weiss, alt, M. 40—70, neu M. 60—80, roth, alt, M. 25—40, neu M. 58—55.
Aisike: M. 65—105.
Mutterkorn: M. 75—100 pr. 50 Kilo.
Eier: Die Stimmung an unserem Markte bleibt ziemlich fest und werden die Zufuhren zum Preise von Mark 3.60 per 60 Stück prompt geräumt. Am Berliner Markte war der Preis M. 3.45 per Schock.
Butter: Die Ankünfte von Butter geringerer Qualität finden genügenden Absatz und stellen sich die Preise für galizische und ungarische Waare auf M. 60, für bessere ungarische auf M. 70—75, für feine polnische und russische Waare auf M. 60 per 50 Kilo frei von Zoll.
Canthariden: M. 475—525 pr. 50 Kilo.
Spiritus: rectific. Kartoffelspiritus per 100 Liter Mark 46—50.

Fruchtpreise vom 14. Dezember 1877.

Woggen per 100 Kilogr. Neu	fl.	6.75	7.—
Woggen " 100 " "	"	9.—	10.—
Gerste " 100 " "	"	6.25	7.25
Hafers " 100 " "	"	4.25	5.25
Weizen " 100 " "	"	6.25	—
Erbsen " 100 " "	"	6.25	8.—
Linsen " 100 " Neu	"	6.75	12.—
Böhlen " 100 " "	"	9.—	10.—
Erdäpfel " 100 " "	"	2.25	2.50

Die in Brünn am 7. Dezember gehobene Zahlen:
11, 86, 52, 83, 11.
 Die nächste Ziehung ist am 21. Dezember 1877.

Felelős szerkesztő: *Kyss Géza.*
 Kiadó-tulajdonos: *Az Eperjesi Bankgyűlet.*

Behufs Erzielung eines größeren Umfasses habe ich mich entschlossen meine Spezerei- u. Colonialwaaren-Preise bedeutend herabzusetzen.

Ich empfehle dem P. T. Publikum besonders folgende Artikel zu wahrhaft billigen Preisen, als:
Feinkes Pecco, Sankong, und Kaisermelange-See, Jamaika- und Anbarum, den beliebten Croppauer Zucker, Kuba-, Perl- und Ceylon-Kaffee, in- und ausländische Liqueure, allerlei Süßfrüchte, Datteln, Malagastrauben, Sultan-, Kranz- und Fassel-Figen, feinste Marmeladen, Lakwar, Mohu, Nüsse, bosnische Pfäunen, die feinsten Mandarinen, frische Nüssen, Säringe, Savar, Maroni und feinstes amerik. Petroleum.

Indem ich noch auf meine Niederlage der vorzüglichsten Erzeugnisse der Nagy-Sároser Kunstmühle hinweise und meinen Kunden eine solide Bedienung zusichere.

Um geneigten Zuspruch bittet

Adolf Spielberger,

Hauptgasse, nächst der Makovicz'schen Apotheke.

Anzeige.
 Die neuverbejjerten **Original Singer Nähmaschinen** für Damen- u. Herrensneider, Schuster und Riemer sind speziell nur bei Herrn **IGNAZ KLEIN**, Hauptgasse, Nr. 2, zu bedeutend ermäßigten Preisen auch gegen **monatliche Ratenzahlungen** zu haben.

Bad Szinye-Lipócz
 ist vom 1. Jänner 1878 sammt Exakterien zu verpachten. — Näheres beim Eigentümer dort zu erfragen. — Auch sind daselbst Rothbaumstämme in großer Anzahl billigst zu verkaufen.

Weihnachts-Bazar.
 Wie alljährlich, war ich bemüht mein **Kinderspielwaaren-, Meerscham- und Ledergalanteriewaaren-Geschäft** zu sortiren, welches ich den Hohen Herrschaften offerire.
 Achtungsvoll
A. Zelinka,
 neben der grossen Kaserne, in Eperies.
 Auswärtige Aufträge werden pünktlich besorgt und auf das Reellste effectuirt.

EDUARD SCHWARZ, Herren-Modewaaren-Handlung, EPERIES.

Empfehle für Weihnachts- und Neujahrs-Geschenke als zweckmäßige Ueberreichung ihre anerkannte vorzügliche **Herren-Wäsche, Krägen, Manschette, neueste Strawatten, Regenschirme, Reise- und Handkoffer, Großes Lager in Herren- und Knaben-Hüte** in verschiedenen Formen, feinsten Qualität, **Herren- und Knaben-Kappen, Sortiment in Damen-Nüsse, Damen Reise- und Haus-Filzschuh, maiger kalblederne Herren-Schuh mit Gorksohle**, schützt gegen Nässe.

Gegen zwei Gulden Ratenzahlungen werden die berühmten **Original SINGERS' Nähmaschinen** verkauft. **Per Kassa bedeutender Rabatt.**

Közeledvén az ajándékok és meglepetések ünnepe, van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlani, miszerint én az idén is rendezek egy **karácsonyi ajándék-kiállítást**, mely mind a tárgyak dús választékára, mind az egyes cikkek meglepő szépsége és díszere nevére a megismerésre méltó, a mire is tisztelettel meghívom a t. cz. közönséget.
 Készleten vannak: **A nemzeti irodalom legjelentékenyebb termékei**, úgy díszes, finom kiállításban, mint olesó és népszerű kiadásokban, továbbá a **külföldi irodalom és zene remekei** finom izleteljes kiállításban, imakönyvek, ifjusági iratok, képes könyvek, olajnyomatú finom képek díszes baroque keretben, finom Photographiák, szobrok, fölgömbök és atlaszok.
 Nem kevesebb figyelemmel vannak kiválasztva a **diszárú- (Galanterie-) cikkek**, melyek minden terem, pipere és íróasztal díszére válnak.
Különösen kiemelhetők:
 Ékszer- és kozmikum-szerények, íróasztali és dohányzó készletek, virágasztalkák és edények, varró és uti néccsarek, kartáprés, ruha-, toralkozó- és kulestartók, kézi táskák, pénz- és szivartárczák, photographiai albumok, levelsúlyozók, tea- és cukorszelenyék, társas, valamint mulattató és oktató ifjusági játékok.
 Ezen tarka mindenféle fa, bőr, bronce, agyagból készült, részben pedig himzésekkel ellátott cikkek általános tetszésben fognak részesülni, reményem tehát, hogy szükség esetében becses megbízásait hozzám juttatni méltóztatik. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.
Rosenberg S.
 könyv-, mű-, zene- és papirkereskedés.

LUDWIG SPANNER,
 Kupferschmied in Eperies, Obere Vorstadt Nr. 115, vis-à-vis der städt. Mühle, im eigenen Hause.
 empfiehlt sich zur Anfertigung aller Gattungen Spiritus-Apparate, Feuerspritzen, kleine Kupfer-Arbeiten, sowie Eisenarbeiten, etc.
 Auch übernimmt er alle in dieses Fach schlagende Reparaturen unter Garantie, zu den solidesten Preisen.

Előfizetési felhívás!
 1878. január 1-jén egy új egész évi előfizetést nyitunk a 8-ik évfolyama „Sorsolási tudósító“-ra.
 Hiteles sorsolási tudósító osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolándó állam- és magánoktelevezényekről, vasuti-, gőzhajózási- és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről záloglevelekről stb. stb.
 Szakirat bank-, pénz- és vasuti ügyekről.
 A Sorsolási tudósító magyar-német szövegben havonként 3-4-szer jelenik meg, esetleg gyakrabban is, és pedig közvetlen minden jelentékenyebb huzás után; könnyen érthető és célszerű tabellás attekintéssel közli a hiteles huzásjegyzeteket és maradványokat t. i. a kisorsolt de még át nem vett nyeresvényeket, s illetén a sorsjegy-birtokosra nézve nélkülözhetlen közlöny.
 Előfizetési feltételek:
 4-6 bérmentesen hazhoz küldve vagy posta útján egy egész évre 3 frt. — kr.
 Az előfizetés legcélszerűbben egy 5 krajcáros postautalvánnyal eszközölhető, a címet, névalírást és utolsó posta-állomást kérjük értelmesen s olvashatóan.
A „Sorsolási tudósító“ kiadóhivatal
 Budapest, Dohány-utca 5. sz.

Neuester Weihnachts-Bazar!
 Dauerhafte unzerbrechliche Spielzeuge aus Metall, Bronze, Blech, Eisen und Gummi, daher zweckmäßig für Kinder.
Für Mädchen:
 Zierliche kleine Sparherde und Kochgeschirre, Strick-töröchen etc. etc.
Für Knaben:
 Zierliche Spardbüchsen, Schreibzeuge und verschiedene passende Gegenstände.
Für Geschwister und Verwandte
 empfehle ich besonders die reiche Auswahl von ausländischen geflochtenen Holzstühlen, lackirte, broncirte, und Alpaca-Waaren, Vogelkäfige, verschiedene Kaffeemaschinen etc. etc.
 Ofen-Vorsetzer, Tassen und Kaminzeuge, Glasgegenstände, Blumenvasen
und bis 500 Sorten Tisch-, Salon- und Hängelampen.
 Alles zu den billigsten Preisen.
J. Werther,
 Spengler- u. Metallwaaren-Niederlage, Eperies.

FERDINAND SCHUSTEK,
 Buchbinder in Eperies,
 Hauptgasse Nr. 14, im v. Mérey'sshen Hause,
 empfiehlt sich zur Anfertigung von **Buchbinder- und Galanterie-Arbeiten** jeder Art.
Lager aller Gattungen Gebetbücher.
 Schliesslich übernimmt er die Anfertigung aller Gattungen **Waschgoldrahmen sammt Glas** zu den solidesten Preisen.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, miszerint **ügyvédi irodámat** f. évi december 5-től kezdve **Eperjesen,** a főutcán fekvő **Zsitkovszky-féle** házban megnyitottam.
 Kelt Eperjesen, 1877. decemb. 6.
Szalyovich Imre,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Ich beehre mich dem P. T. Publikum zur Kenntniz zu bringen, daß ich meine **Advokaten-Kanzlei** vom 5. Dezember l. Jahres in Eperies, auf der Hauptgasse, im Zsitkovszky'schen Hause eröffnet habe.
 Eperies, den 6. Dezember 1877.
Emerich Szalyovich,
 Advokat.

Grösster Weihnachts-Bazar!
in Puppen
und anderen Spielwaaren für Kinder,
 so wie in **Holz-, Leder-, Bronze- und Meerscham für Erwachsene,** empfiehlt einem P. T. Publikum die Galanterie-, Nürnberg- und Spezereiwaaren-Handlung des **J. ELISCHER,** in Eperies, neben der kön. Post.

Nyomatott az „Eperjesi Bankgyűlet“ gyorssajtóján Eperjesen.